

RAPPORT

Arkeologisk inventering

**Väg 395, Vittangi-Merasjärvi
Jukkasjärvi sn, Lappland, Norrbottens län**

Oktober 1998
Maria Urberg

NORRBOTTENS MUSEUM

RAPPORT

Arkeologisk inventering

Norrbottens län

Lappland

Jukkasjärvi socken

Kiruna kommun

Väg 395, Vittangi-Merasjärvi

INLEDNING

Norrbottens museum utförde 1998-09-14--09-15 en arkeologisk inventering längs en ca 5 km lång sträckning utmed väg 395 väster om Vittangi samhälle, Jukkasjärvi socken och Kiruna kommun. Arbetet var föranlett av att Vägverket planerar en förbättring och rätning av befintlig väg. Inventeringen utfördes av antikvarie Maria Urberg.

Arbetet utfördes på uppdrag av Vägverket Region Norr och bekostades av densamma.

SYFTE OCH METOD

Syftet med inventeringen var att utröna förekomsten av fasta fornlämningar och kulturlämningar inom påverkansområdet för aktuell vägsträcka.

Inventeringen genomfördes genom okulärbesiktning av området, samt med hjälp av sond för att undersöka gropar och andra formationer i terrängen.

OMRÅDESBESKRIVNING

Det aktuella området ligger mellan 245 och 270 m.ö.h. och är som lägst kring bebyggelsen i Vittangi i väst och som högst vid sluttningen upp mot Nutukkavaara i öst. Huvuddelen av sträckan består av tämligen flack moränmark med avbrott för mindre sankmarker och vattendrag. En stor del är bebyggd tomtmark. Där vägen planeras få en ny rakare sträckning strax väster om Nutukkavaara är en mindre och stenbunden förhöjning och öster därom sluttar terrängen ner från berget Nutukkavaara och mot myrmarken i söder.

Inga fasta fornlämningar eller andra kulturlämningar är sen tidigare kända inom det inventerade området. I området kring Vittangi har Riksantikvarieämbetet endast utfört en översiktlig inventering 1963, i övrigt är inga arkeologiska inventeringar eller utredningar gjorda här.

RESULTAT

Vid inventeringen påträffades en trolig kokgrop (A, se bilaga 3 för beskrivning) som ligger 45 m SSV om befintlig väg strax väster om bebyggelsen i östra delen av området. Då den ligger inom påverkansområdet för vägarbetena bör den utredas och/eller undersökas innan vägarbetena sätter igång.

Vidare påträffades två tjärdalar (B och C), men ingen av dessa kommer att beröras av vägarbetena.

I övrigt konstaterades att ett tiotal schakt och större gropar hade gjorts inom det område där vägen ska rätas och få en ny sträckning. Det bör påpekas att dylika markingrepp inte bör göras innan en arkeologisk besiktning eller inventering är utförd i området.

SAMMANFATTNING

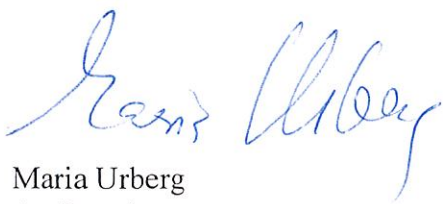
Med anledning av att Vägverket planerar en förbättring och rätning av väg 395 längs en 5 km lång sträckning väster om Vittangi samhälle, Jukkasjärvi socken och Kiruna kommun, utförde Norrbottens museum en arkeologisk inventering av området 1998-09-11--09-12.

Vid inventeringen påträffades en möjlig kokgrop som ligger inom påverkansområdet för vägarbetena och som bör utredas och/eller undersökas.

Vidare påträffades två tjärdalar, som inte kommer att beröras av vägarbetena.

NORRBOTTENS MUSEUM

98-10-19

Maria Urberg

Antikvarie

TEKNISKA UPPGIFTER

Län: Norrbotten
Landskap: Lappland
Socken: Jukkasjärvi
Kommun: Kiruna
Fastighet: Vittangi

Ek. kartor: 29K 4-5 i-j (790 44), 29L 2-3 a-b (791 20), 29L 4-5 a-b (790 40)

Uppdragsgivare: Vägverket Region Norr

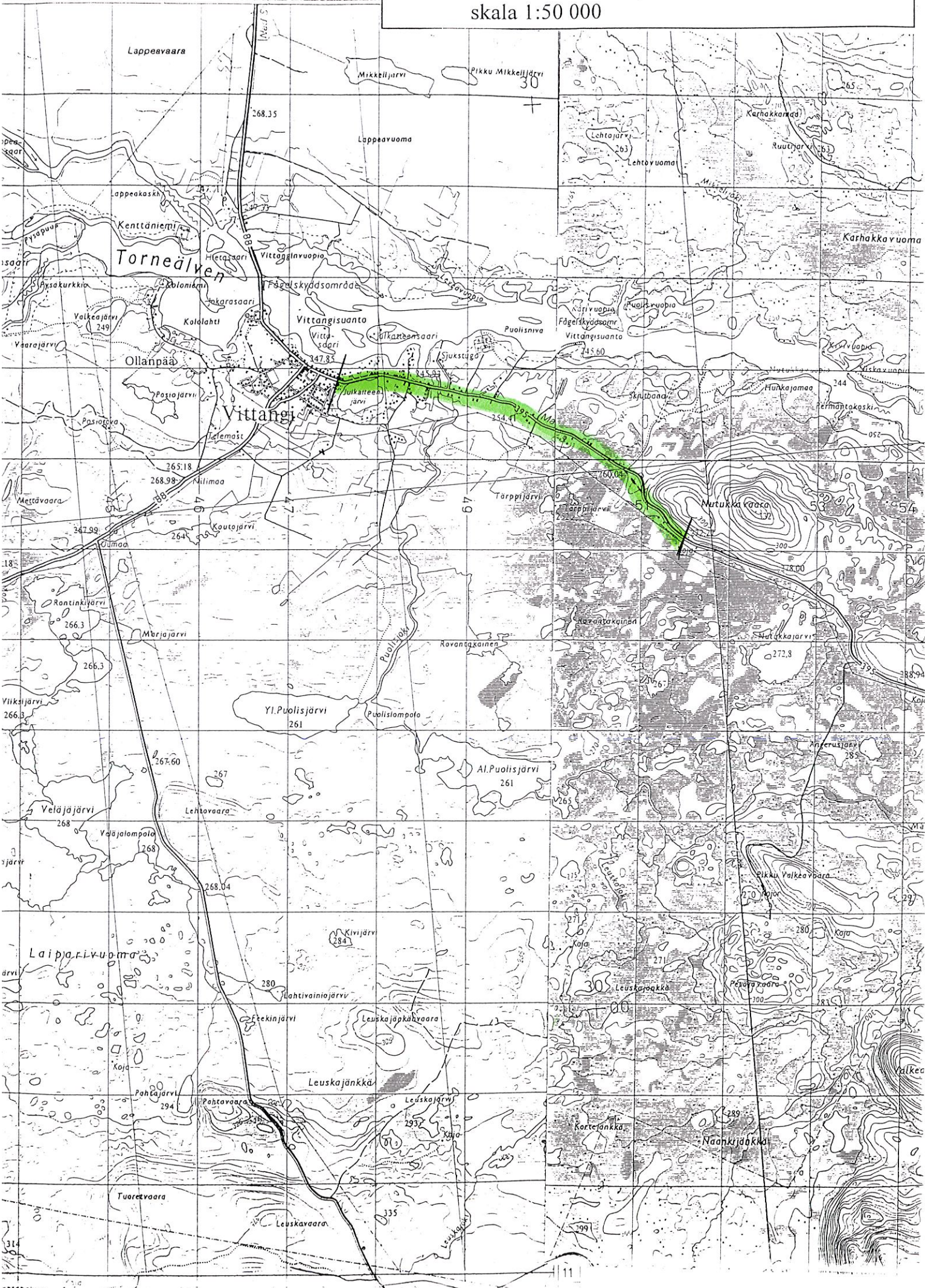
Fältarbetspersonal: Maria Urberg
Rapportansvarig: Maria Urberg

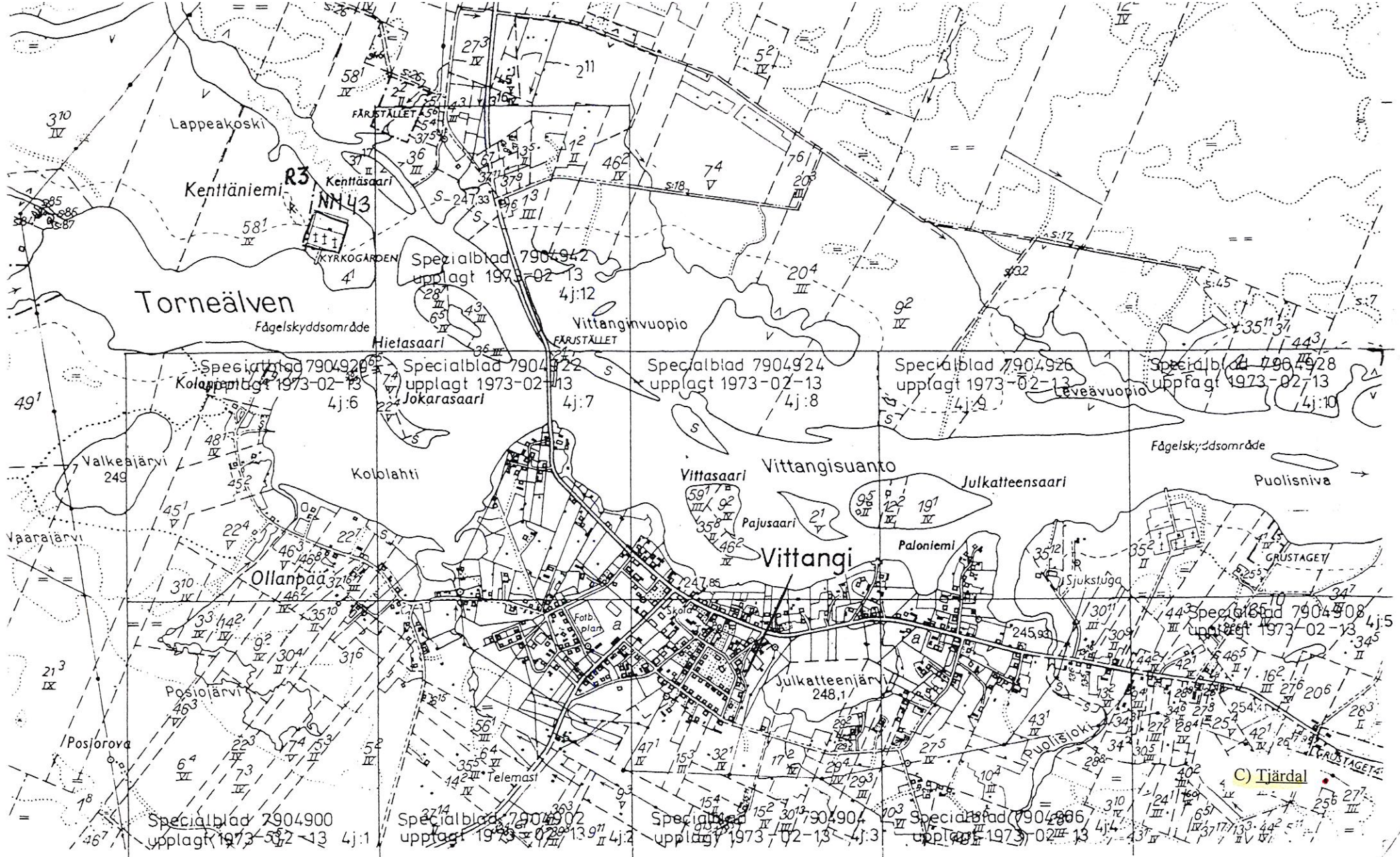
Fältarbetstid: 2 dagar
Rapporttid: 2 dagar

Sträcka: ca 5 km

BILAGOR

1. Inventerat område. Gröna kartan Vittangi 29K SO, Kuoksu 29L SV, skala 1:50 000
2. Ekonomiska kartor, 29K 4-5 i-j (790 48), 29L 2-3 a-b (791 20), skala 1:20 000
3. Nyfunna lämningar, beskrivningar

KIRUNA STAD
GALLIVÄRE D.A

2-3i-j LEHTOVAARA

Skalan 1:20 000

1000

2000 meter

□ = 1 hektar

NORRBOTTENS MUSEUM.
ADRIKSTEN

29K 4-5 i-j (790 48) skala 1:20 000

RIKETS ALLMÄNNA KARTVERK 29K
Flygfotograferingen verkställd 1959, 60
Kartläggningen slutförd 1963

Förlagsrätt: Rikets allmänna kartverk, Stockholm

x = osäbert läge och feller utbredning
R = Riksanstikvarieämbetet
NM = Norrbottens museum.

29L 2-3 a-b (791 20) skala 1:20 000

BILAGA 3. NYFUNNA LÄMNINGAR

A) Kokgrop?

Ek. karta: 29L 2-3 a-b (791 20)

Socken: Jukkasjärvi

Fastighet: Vittangi 2¹

Höjd över havet: 265 m

Orientering: 45 m SSV om vägkant

Terräng: Kant av större sandig moränavsats invid myr. Skogsmark (tallskog).

Beskrivning: Kokgrop?, oval, 1 x 0,6 m (ÖNÖ-VSV) och 0,25 m dj. Ingen tydlig vall kunde urskiljas. Vid sondning i gropen framkom kol under en stenpackning. En skörbränd sten påträffades.

Bedömning: Trolig fornlämning. Osäkerheten i bedömningen beror på att det endast ställvis gick att urskilja ett blekjordsskikt i gropen och omedelbart runt om, samt avsaknaden av tydlig vall. I omgivande mark påträffades ställvis ett svagt blekjordsskikt.

B) Tjärdal

Ek. karta: 29L 2-3 a-b (791 20)

Socken: Jukkasjärvi

Fastighet: Vittangi 2¹

Höjd över havet: 265 m

Orientering: 100 m SV om vägkant

Terräng: Kant av större sandig moränavsats invid myr. Skogsmark (tallskog).

Beskrivning: Tjärdal, rund, 9 m diam, bestående av en grop, 2,2 m diam och 0,4 m dj, omgiven av en vall, 2-3,5 m br och 0,2-0,7 m h. Öppning för avtappning i VSV, 0,8 m br, och strax VSV därom är en grop, 1x0,8 m (VSV-ÖSÖ) och 0,4 m dj. Bevuxen med 12 tallar.

Bedömning: Kulturlämning. Berörs dock ej av vägarbetena.

C) Tjärdal

Ek. karta: 29K 4-5 i-j (790 48)

Socken: Jukkasjärvi

Fastighet: Vittangi 27⁷

Höjd över havet: 255 m

Orientering: 130 m SSV om vägkant

Terräng: Kant av småkuperad sandig moränmark ner mot sankmark. Skogsmark (tallskog).

Beskrivning: Tjärdal, oval, 7,5x5,5 m (NNV-SSÖ), bestående av en grop, 1,7 m diam och 0,4 m dj, omgiven av en vall, 2-3 m br och intill 0,8 m h. Avtappningsränna i VSV, 4 m l och 0,7-0,9 m br. Bevuxen med tio tallar, mossor och lingonris.

Bedömning: Kulturlämning. Berörs dock ej av vägarbetena.